

Elim deb, yurtim deb yonib yashash kerak!

Turkiston

1925-yildan chiqa
boshlagan

«Kamolot» yoshlar ijtimoiy harakati
Markaziy Kengashining nashri

www.turkiston.uz

2014-yil 12-fevral, chorshanba
№ 12 (15754)

■ Hafta taassuroti ■

«СҮЗ ИЛА ОНЧА ГУХАР СОЧТИНГКИМ...»

Миллат даҳоси, халқнинг интеллектуал қиёфаси унинг олиму фозиллари, шоир адиблари тимсолида намоён бўлади. Алишер Навоий халқимизнинг ана шундай маънавий тимсоли, даҳо фарзандларидан биридир. Ўтган ҳафта буюк бобо-калонимизнинг таваллуд айёми муносабати билан юртимизнинг барча маърифат масканларида байрам тадбирлари, шеърият кечалари, адабий учрашувлар ўтказилди. Уларнинг ҳар бирида шоир шахси ва ҳаёти, ижодий меросига бўлган чексиз муҳаббат ва эҳтиром сезилиб турди.

Пойтахтимиздаги Алишер Навоий номидаги Миллий боғда улуғ шоир таваллудига бағишиланган тантанада иштирок этган адабиёт муhiblari, шеърията ҳавасманд, тенгдошларимиз-да ўз эҳтиромларини шоир ҳайкали пойига кўйган гулдасталари биланги-на эмас, тадбирга тайёрлаган бадиий чиқишлари, сўзлари, ўқиган шеърлари билан ҳам ифодалашди.

Навоийдек зотлар факат бир халқ ёки миллат эмас, Она замин фарзандлари саналадилар. Бугун Навоий шеърияти нафакат ўзбек ва ёхуд барча туркӣ халқлар, шу билан бирга Шарқу Farb халқларининг бадиий мулки, маънавий бойлигидир. Йиллар, асрлар оша унинг ижодига бўлган қизиқиш, хусусан, Европа мамлакатларида ҳам ортиб бораётгани бејиз эмас. Негаки, айrim миллатлар ўзлигини йўқотиш даражасига келиб қолаётган, миллий ва умуминсоний қадриятларни унтиб бораётган ва ниҳоят, инсонни инсон этиб турган барча фазилатларнинг асоси — маънавиятдан узоклашаётган бугунги замонда ақлу тафаккурга сунянган халқлар башарият фарзандлари саналмиш мутафаккирлар ижодига янада кўпроқ, эътибор қаратмоқдалар. Уларнинг сўзларига кулоқ тутмоқдалар. Истиқлол йилларида Алишер Навоийнинг йигирма жилди мукаммал асарлар тўплами нашр этилгани, у зотнинг ҳаёти ва ижодига бағишиланган фундаментал тадқиқотлар амалга оширилгани, илмий ва бадиий асарлар яратилиб, кенг ўкувчилар оммасига ҳавола этилгани ва бошқа шу каби эзгу ишлар моҳиятида юксак маънавиятга интилиш, ёш авлодни етук инсон этиб тарбиялаш сингари улуғвор мақсадлар бор.

Тантанали тадбирда сўз олган шоирлар, адабиётшунос олимлар, меҳмонлар Навоийнинг халқимиз ва жаҳон халқлари тақдирида, дунё адабиётида тутган ўрни ҳақида сўзладилар. Жумладан, Польша Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва муҳтор элчиси Мариан Пшезъдзеци шоир даҳосини эътироф этар экан, энди польяқ халқи ҳам Навоий шеъриятидан ўз она тилида баҳра олишидан мамнун эканини изҳор этди.

Эй Навоий, сўз ила онча гуҳар сочtingким,
Бахру кон кирди қаро ерга сенинг килкингдин,
— дея лутф этади мутафакkir шоир бир асарида. Бобокalonimiznинг сўз ила сочган гавҳарларини теран англамоқ, авваламбор, биз, ёшларнинг бурчимиз эканини унутмайлик, азиз тенгдошлар.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси X.Султонов, Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринbosari A.Икромов, Тошкент шаҳар ҳокими Р.Усмонов иштирок этди.

Элмурод НИШОНОВ,
«Turkiston» мухбири

«Turkiston» savol beradi

O'Z POZITSIYANGNI NAMOYON ET!

«Turkiston» савол беради» медиа лойиҳасида илк маротаба «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Қорақалпоғистон Республикаси кенгаши раиси Жолдас Абдижамилов иштирок этди. Ёшлар етакчили газетамиз мухбирига берган интервьюсида уюшмаган ёшлар билан ишлаш, ёш кадрларни тарбиялаш ва ёшлар мұаммолари билан курашиш йўллари, етакчиларнинг саложияти нимада эканлиги ҳамда нега маҳаллаларда Ҳаракатнинг бошланғич ташкилотларни ташкил этиш кераклиги ҳақида гапириб берди.

Тафсилотлар билан
4–5-саҳифаларда танишинг.

ТАЪЛИМ ВА МУТАХАССИСЛИК — ТАНЛАШ ИМКОНИЯТИ

Кеча пойтахтимиздаги Ёшлар ижод саройида «Таълим ва мутахассислик» X халқаро кўргазмаси иш бошлади. «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, Олий ва ўрта маҳсус таълим ҳамда Мехнат ва аҳолини ижтимоий мухофаза қилиши вазирликлари, Ўзбекистон Саводсаноат палатаси ва бошқа идоралар, Тошкент шаҳар прокуратураси ҳамкорлигида ўтказилаётган ушибу кўргазма учта павильонда жойлашган.

Кўргазма иштирокчилари асосий павильонда мамлакатимиздаги олий таълим муассасалари, унда мавжуд касб ва мутахассислик йўналишлари билан яқиндан танишади. Бу ерда таълим

соҳасида яратилаётган имконият ва энг сўнгги ютуқлардан хабардор бўлиб, ўзлари истаган касбларини танлаш имкониятига эга бўлишади. Иш излаётган тенгдошларимиз эса биринчи

қаватдан ўрин олган Тошкент шаҳар меҳнат ва аҳолини ижтимоий мухофаза қилиш бош бошқармаси, «Ўзбекистон ҳаво йўллари» ва «Ўзбекистон темир йўллари» компаниилари, «Билайн», «Akfa»,

■ Кип mavzusi ■

«Куюв механика» заводи, «Оникс», Тошкент лакбўёк заводи каби бир қатор корхона ва ташкилотлар ҳамда ёшларни иш билан таъминлашга кўмаклашувчи марказдан янги иш ўринлари ҳақида маълумот олиб, ўз мутахассислари бўйича ишга жойлашиши мумкин. Хорижий олий таълим муассасаларида таълим олиши ёки четтилини ўрганмоқчи бўлганлар учун бир қатор хорижий давлатлардаги олий таълим муассасалари ўз ўкув дастурларини тақдим этиб, мутахассисларни билан ёшларни таништирмоқда.

(Давоми 2-саҳифада)

ТАЪЛИМ ВА МУТАХАССИСЛИК — ТАНЛАШ ИМКОНИЯТИ

(Давоми,
боши 1-саҳифада)

Кўргазмадан ўрин олган «Иффатли келин» ва «Машриқ машъали» ўкув марказлари хунар ўрганимокчи бўлган ёшлар билан гавжум. Бу ерда бир-биридан бетакрор қўл меҳнати ёрдамида яратилган турфа хил маҳсулотларни кузатиш, уларнинг қандай яратилишига ҳам гувоҳ бўлиш мумкин. Бу каби қўли гул тенгдошларини кузатаётган йигит-қизлар ўзлари қизиқан йўналишлар бўйича марказдаги тўгаракларга аъзо бўлишяпти. Бундан ташқари, кўргазмада «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг маҳсус бурчаги ҳамда «Карьера», «Авто-тест», «Бизнес мактаб» ва бошқа ўкув марказлари билан ҳам танишиш имкони бор.

Анъанавий тарзда ўтказиб келинаётган «Таълим ва мутахассислик» ҳалқаро кўргазмаси ўкувчи-ёшларни юртимиздаги олий таълим муассасалари, унда мавжуд касб ва мутахассислик йўналишлари билан яқиндан танишириш, таълим соҳасида яратилаётган имконият ва энг сўнгги ютуқлардан хабардор этиш ҳамда ўзлари истаган касбларини танлашга кўмаклашишга қаратилган. Шунингдек, ёшларга бўш иш ўринлари ҳақида маълумотлар бериш ва уларнинг бандлигини таъминлаш ҳамда ёшларни кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка жалб қилиш ҳам лойиҳанинг асосий мақсади ҳисобланади.

— Президентимизнинг 2014 йил 6 февралдаги қаро-

ри билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган чора-тадбирлар дастури»га мувофиқ ташкил этилаётган ушбу кўргазма Ўзбекистон таълим ва кадрлар тайёрлаш тизимидағи энг иирик тадбирлардан биридир, — дейди «Камолот» ЁИХ Марказий Кенгаши бўлум мудири Фазлиддин Баркашбоев. — Бу йил нафақат маҳаллий олий таълим муассасалари, хорижий университетлар филиаллари, ўкув марказлар, балки республикамизда мавжуд иирик корхона ва ташкилотлар, қоловерса, Ўзбекистон Республикаси Мехнат ва ахолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигининг Тошкент шаҳридаги бандликка кўмаклашиш марказлари ҳам ўзларининг бўш иш ўринлари билан иштирок этапти. 2006 йилдан бўён кўргазмада республикамиз ва хориждаги етти юзга яқин олий таълим муассасаси, юздан ортиқ ўкув марказлари иштирок этди. Кўргазмага келаётганларнинг аксарияти ўн тўрт ёшдан йигирма беш ёшгача бўлган ёшлардир.

Кўргазмада келажакда қандай мутахассислик бўйича ўқишини олдиндан белгилаб олган кўплаб ўкувчиларни учратдик. Улардан бири Тошкент давлат шарқшунослик институти қошидаги академик лицей ўкувчisi Шоҳруҳ Баҳодиров. У хитой тили йўналишида Тошкент давлат шарқшунослик институтида

— Лицейга кирганимда келажакда мазкур олий таълим муассасасида ўқишини мақсад қилгандим, — дейди Шоҳруҳ. — Мақсадим аниқ бўлса-да, кўргазмага ўзим танлаган институт билан яқинроқ танишиш учун келдим. Билдимки, ўқишига киришим учун хитой тилидан ташқари, тарих, она тили ва адабиёт фанларини ҳам пухта ўзлаштиришим керак экан.

— Турли тортлар пишира оламан. Сартарошлиkk ҳам қизиқаман. Шу боис кўргазмада «Иффатли келин» ўкув маркази фаолиятини кузатиб, айнан ушбу марказда сартарошлиkk ҳуарини ўрганишни мақсад қилдим. Инглиз, немис тилларини яхши ўзлаштиряпман. Келгусида Тошкент шаҳридаги Ҳалқаро Вестминстер университетида иқтисод йўналиши бўйича ўқимоқчиман. Бундай кўргазмалар вилоятларда ҳам ташкил этилса, янайм яхши бўларди, — дейди Тошкент шаҳридаги 1-педагогика кол-

лежи ўкувчisi Зебунисо Рабова.

Кўргазмада мутахассислиги бўйича иш излаётган ёшлар ҳар бир компания ва иш таклиф қилувчи марказлардаги бўш иш ўринлари билан яқиндан танишиб, ўзларига маъқул бўлганига ариза топширмоқда. Юнусобод машинасозлик касб-хунар коллежи битирувчisi Азим Турсунов ҳам кўргазмада қатнашиб, охири «TIM» корхонасида электротрэйнларни ўзим топганини айтди.

— Ҳадемай, колледжни та-

момлайман, — дейди у. — Шунинг учун олдиндан иш тошига ҳаракат қиляпман.

Кўргазмага келган касб-хунар колледжлари ўкувчилари учун «Камолот» ЁИХ ёшларни касб-хунарга йўналтириш, уларда тадбиркорлик қўнималарини шакллантириш учун лойиҳалар тақдимотини ўтказади. Шунингдек, мамлакатимиз ва бошқа давлатлардаги олий таълим муассасаларининг тақдимотлари, маҳорат дарслари ва ишга жойлаштириш қўнималари бўйича танловлар ўтказилади. Кўргазма якунидага фаол иштирокчилар аниқланаиди ҳамда ташкилотчиларнинг диплом ва эсдалик совфалари билан тақдирланади.

Кўргазма 13 февралга қадар давом этади.

Рустам ЮСУПОВ,
«Turkiston» мухбiri.

Рустам Назарматов
олган суратлар

Гиёҳвандлик, ичкиликбозлик, кашандлик, одам савдоси, диний экстрим — беш таҳдид. Ёшлар маънавиятининг энг хавфли кушандалари бўлмии бу иллатларни тағ-томири билан қўпориши, турмуши тарзимиздан бутунлай сикib чиқарииш учун саъӣ-ҳаракатлар қилинмоқда. Ҳар галги уринишларимизда ақалли битта тенгдошишимизни бу таҳдидлар ботқогидан қўтқара олсан, мана шунинг ўзи галаба.

«Камолот» ЁИХ Фарғона вилояти кенгashi ташабbusi билан вило-

ятning барча туман ва шаҳарлардаги таълим муассасаларида «Биз —

иллатларга қарши курашишга қодир ёшлармиз!» лойиҳаси ўтказилмоқда. Лойиҳа доирасида қатор учрашув ва очиқ мулоқотлар, ёшларга ибрат бўлувчи видеоролик ва фильмларнинг намойиши ташкил этилаётпи. Ҳаракатнинг Учкўпrik, Кувасой, Қува, Фарғона, Қўштепа, Бағдод,

Қўқон туман ва шаҳар кенгашлари умумтаълим мактабларида, академик лицей ва касб-хунар колледжларида «Беш таҳдидга беш зарба» видеоролигини намойиш этди. Ҳозирда ушбу видеоролик намойиши худудларда давом этмоқда.

Ўтказилган қатор очиқ мулоқотларда бугун жа-

миятимиз тараққиётiga, юртимиз келажагига хавф солиши муқаррар бўлган бу иллатларнинг ёшлар онгини заҳарлаши, бунга қарши курашиш учун барча бирдек масъул эканлиги, бу борада, айниқса, педагоглар ва ота-оналар, кенг жамоатчилик янада диккат-эътиборли бўлиши

алоҳида таъкидланди.

Таҳдидлар кучли, бирор, биз ҳам уларга зарба беришга қодирмиз!

Дилнавоз
Қўлдошева,
«Камолот» ЁИХ
Фарғона вилояти
кенгashi етакчи
мутахассиси

2014-yil — Sog'lom bola yili

Davlat mukofoti sovrindorlari

ТИНИБ-ТИНЧИМАГАН ОДАМЛАР

Навоийлик ёш фермер Хуршидбек Раҳмонов ишининг кўзини билан диганлардан. У 2005 йилда Самарқанд қишлоқ хўжалиги институтининг агрономия факультетини тугатгач, бир йил ўтиб унумдорлиги паст саксон гектар ерни ўзлашиб, фермер хўжалигини ташкил этади. Дастреб ўн нафар ишич-ходим билан пахта ва галла етишириши бошлаган тенгдошимиз фермер хўжалиги маркибидаги чорвачилик фермасини йўлга қўйди. Фермада 380 бош қорамол парваришланмоқда. Унда ўн уч киши иш билан доимий банд. Чорвачилик фермасида сут ва гўшт маҳсулотлари етиширилади. Бир кунда бир тонна сут согиб олиниб, Навоий шаҳридаги «Шифобаҳисут» корхонасига етказиб берилмоқда.

Ёш тадбиркор фермер ўтган йили гўшти қайта ишлаш ўрганинг ҳам ишга тушириди. Бир кунда беш юз килограмм гўшт маҳсулотлари қайта ишланмоқда. Албатта, бундай ютуқларга ўз-ўзидан эришиб бўлмайди. Фақатги на кундузни кечага, кечани кундузга улаб ҳалол меҳнат қилган инсонгина шундай муваффақиятларга эришиши мумкин.

— Ишни бошлашдан аввал, унинг ҳуқуқий асосларини ўрганиб чидим, — дейди Кизилтепа туманидаги «Кубаро-Диёр» фермер хўжалиги раҳбари Хуршидбек Раҳмонов. — Бусиз бирор натижага эришишим қийин бўларди. Чунки ўз ҳақ-ҳуқуқини тузук билмайдиган айrim касбодoshларим иш фаолиятида муаммоларга дуч келганига гувоҳ бўлганман. Билимимни мустаҳкамлаш учун Тошкент молия институтида бухгалтерия ва аудитор йўналиши бўйича таълим олдим.

Пухта асосга эга иш чала қолиб кетмайди. Ишни, аввали, ўқиб-ўрганиш, соҳада тажриба тўплашдан бошлаган Хуршидбек каби ишбилар-монларнинг ҳамиша омади келади. У таҳсил мобайнида тадбиркор ҳамиша аҳоли талабига кўра иш тутиши кераклиги, шунда ҳам ҳалқа, ҳам ўзига фойда бўлиши мумкинлигини ўрганади. Эл манфаати ҳамиша устун, деган сўзни

коида қилиб олди. 2008 йилда балиқчилик хўжалигини ҳам йўлга қўйган фермернинг айтишича, бугун олтина ҳовузда ўн минг тонна балиқ уруғи парвашланмоқда. Бир мавсумда аҳолига беш тоннагача балиқ етказиб беряпмиз, дейди у.

— Айни кунда туманимизда 425 та фермер хўжалиги фаoliyat кўrsatajapти, — дейди Қизилтепа тумани фермерлар кенгаши бош мутахассиси Жонузоқ Эркаев. — Хуршидбек Раҳмонов Президентимизнинг «Юқори натижаларга эришган бир гурӯҳ иқтидорли ёшларни мукофотлаштўрисида»ғи фармонига асосан, давлатимизнинг юксак мукофоти — «Шуҳрат» медали билан тақдирланди. Бу унинг ҳаётидаги энг қувончли воқеа бўлди.

— Мустақил диёрда туғилиб, замонавий таълим даргоҳларида ўқидим ва ўзим хоҳлаган қасбни эгалладим, — дейди ёш тадбиркор фермер,

«Шуҳрат» медали соҳиби Хуршидбек Раҳмонов. — Бундай юксак мукофот биз, ёшларни Ватанимиз равнақи йўлида янада кўпроқ меҳнат қилишга ундайди.

Улуғ мақсадлар сари қадам ташлаётган Хуршидбек каби тенгдошларимиз Ватанимиз тараққиётига катта ҳисса кўшажак.

**Рустам ЮСУПОВ,
«Turkiston» мухбири.**

Сардор Муллахонов олган сурат

— Бу йил сутни қайта ишлашни йўлга қўймокчимиз, — дейди тиниб-тинчимас фермер. — Кичик корхона жойлашдиган бинони қуряпмиз. Сут маҳсулотларини тайёрлайдиган корхонамиз ишга тушса, яна йигирма нафар

ДИҚҚАТ, ТАНЛОВ! Журналистика соҳасида «ОЛТИН ҚАЛАМ»

IX МИЛЛИЙ МУКОФОТИ

Ўзбекистон Журналистлари ижодий ўюшмаси Журналистларни қайта тайёрлаш ҳалқаро маркази билан ҳамкорликда миллый ва ҳалқаро журналистика институти қонг оммалаштириш, ОАВ ходимлари фуқаролик позицияларини намоён этишлари учун шароит яратиш ҳамда журналистларда танқидий Фикрлашни ва ижодий фаолиятга янгича ёндашувларни шакллантириш мақсадида «Олтин қалам» IX Миллий мукофоти учун ҳалқаро танловни ўтказади.

3 май — Жаҳон матбуоти эркинлиги кунига бағишлиган бу танловга 2013 йилнинг 31 мартадан 2014 йилнинг 31 марта гача бир йил давомида газета ва журнallarda чоп этилган, радио орқали эфирга узатилган ҳамда телевидениеда кўрсатилган ва интернет нашрларида берилган материаллар 2014 йилнинг 10 априлгача қабул қилинади.

Танлов ғолиблари учун кўйидаги мукофотлар таъсис этилган:

Журналистика соҳасида бош миллий мукофот. Ғолиб маҳсус диплом, «Олтин қалам» кўкрак нишони, статуэткаси ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси хузуридағи Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини кўллаб-куватлаш жамоат фондининг молиявий кўмагида амалга оширилади.

Танлов ғолиблари учун кўйидаги мукофотлар таъсис этилган:

Журналистика соҳасида бош миллий мукофот. Ғолиб маҳсус диплом, «Олтин қалам» кўкрак нишони, статуэткаси ва Ўзбекистон Республикасида белгиланган энг кам иш ҳақининг 200 баробари миқдорида пул мукофоти билан тақдирланади.

Асосий мукофотлар:

Энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (телевидение - 1-, 2-, 3-ўринлар);

Энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (радио - 1-, 2-, 3-ўринлар);

Энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (босма ОАВ - 1-, 2-, 3-ўринлар);

Энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (интернет-журналистика - 1-, 2-, 3-ўринлар);

Биринчи ўринни олган ғолиблар диплом, «Олтин қалам» кўкрак нишони, статуэткаси ва энг кам иш ҳақининг 160 баробари миқдорида пул мукофоти билан тақдирланадилар.

Иккинчи ўринни олган ғолиблар диплом, «Олтин қалам» кўкрак нишони, статуэткаси ва энг кам иш ҳақининг 140 баробари миқ-

дорида пул мукофоти билан тақдирланадилар.

Матбуот ва интернет материалы асл нусхада ёки кўйирма нусхада тақдим этилиши лозим.

Танловга юборилган материалырга кўйидагилар илова қилиниши лозим:

— муаллифнинг исми-шарифи, профессионал фаолияти тўғрисида кисқаси маълумот;

— муаллифнинг турар жойи, уй ва иш телефонлари;

— паспорт нусхаси.

Танлов ғолибларини тантанали мукофотлаш маросими 2014 йил 2 майда — Жаҳон матбуоти эркинлиги куни арафасида «Туркистон» саройида ўтказилади.

Мукофот бир шахсга тақроран берилмайди.

Материаллар «Олтин қалам» танловига деб кўрсатилган ҳолда кўйидаги манзилга юборилиши лозим:

**Ўзбекистон Республикаси, 100129,
Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй. Ўзбекистон
Журналистлари ижодий ўюшмаси З-қават,
30-, 35-хоналар**

Телефонлар: 244-64-61; 244-37-87.

www.Journalist.uz

2014-yil – Sog’lom bola yili

Жолдас Абдижамилов:

«ЁШЛАР «КАМОЛОТ»НИ ЎЗ ҲАРАКАТИ ДЕБ БИЛИШЛАРИ ЕТАКЧИГА БОҒЛИҚ»

Жолдасбой Абдижамилов — 1984 йили Нукус шаҳрида туғилган. Ажиниёз номидаги Нукус давлат педагогика институтининг тарих факультетини тамомлаган. Мактабда ва институтда «Камолот» ЁИХ бошлангич ташкилотининг фаоли бўлган. 2007-2012 йилларда Ҳаракатнинг Қорақалпогистон Республикаси кенгашида ташкилий кадрлар ва ахборот-тахлил бўлими етакчи мутахассиси ҳамда бўлим мудири, 2012-2013 йилларда кенгаш раисининг ўринбосари бўлиб ишлади. Кенгаш қошида иктидорли ва фаол ёшлардан иборат «Маънавият таргитчилари» гурӯҳи, шунингдек, ёш раҳбар кадрлар захирисини шакллантириш масадида «Айдин келешек» клубини ташкил этди. «Ўзбекистон белгиси» кўкрак нишони сохиби. Стол тенниси билан шуғалланади. Оиласи, бир нафар фарзанди бор.

— «Turkiston» савол беради: медиа лойиҳасининг илк меҳмонисиз. Сұхбатимиз ёшлар сиёсати хакида. Аввалинбор, сиз ўзингиз ёшлар сиёсатини қандай тушинасиз? Сизнинг, бу масалада давлат ва жамиятнинг иштироки қай дараҷада бўлиши лозим?

— Ёшлар сиёсатининг асосий субъекти — давлат. Давлат ёшлар сиёсатининг устувор йўналишларини белгилайди. Мамлакатимизда ёшлар масаласига мустакилликнинг дастлабки йилидан ондай бўлиб, мазкур механизмнинг хукуқий асоси яратилди. Узбекистон Республикаси Конституциясининг катор моддалари ёшлар масаласига бағишланган. 1991 йилинг 21 нообримида «Ёшларга оид давлат сиёсатининг асослари тўғрисидаги» конун, ундан кейин яна ўндан ортиқ конун хужжати қабул қилинди. Йортилиздан йилларга ном бершида ҳам кўпинча ёшларнинг манфаатларидан келиб чиқилиди. Шунга мувофик, давлат дастурлари қабул қилиниб, ижро этилмоқда. Ёшлар сиёсатини амала ошириша давлат ва жамиятнинг иштирокига келсақ, назаримда, бу жараёнда ҳар иккى томон — давлат органлари ҳам, фуқаролар жамияти институтлари, яъни давлат ва жамоат ташкилотлари ҳам бир хилда ҳаракат килишлари керак.

— 2011 йилда сиз Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги давлат бошкаруви академиясидаги макалага оширгансиз. Янглишмасам, бу бошкарув ма-

хорати курслари эди. Айни кунда ўзингизни раҳбар сиғатида ҳис килисимиз ёки етакчи сифатидами?

— Бу иккى тушунча бирбўри билан чамбарчаси боғлик. Лекин етакчи кўпроқ инсоннинг сифатлари, табиий, тума хусусиятлари билан боғлик тушунча. Мен «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатида фоилият юритар экманни, ўзимни биринчи навбатда, ёшлар етакчиси деб хисоблайман.

— Интернетда кўплаб ёшлар сизга саволлар билан мурожаат қилишган. Уларнинг айримларини интеврвью давомидан берип, Масалан, Қорақалпогистондан ҳамкараси, радиожурналист Мийригул Есимбетовини саволи шундай: «Сизнинга, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати қорақалпок ёшлари ҳаётидаги муаммоларни ечишида қандай натижага эришияпти? Бу натижага сизни қаноатлантирадими?»

— 2011 йилда «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати ташкил этилаётганда Йортшимиш избонидан сизни амала ошириша давлат ва жамиятнинг иштирокига келсақ, назаримда, бу жараёнда ҳар иккى томон — давлат органлари ҳам, фуқаролар жамияти институтлари, яъни давлат ва жамоат ташкилотлари ҳам бир хилда ҳаракат килишлари керак.

— 2011 йилда сиз Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги давлат бошкаруви академиясидаги макалага оширгансиз. Янглишмасам, бу бошкарув ма-

ди. Етакчилик қобилиятини ривожлантириша сардорлар кенгаси мен учун мактаб ваифасини ўтди.

— «Камолот» ёшлар ташкилоти, у ёшларни бирлаштириш ўйлида ташкил килинган, деймиз. Сизнинг назарингизда, бугун ёшлар «Камолот»ни том маънода ўзининг ташкилоти сифатидаги ҳис килептими?

— Бугун биз ҳамма ёшларни ҳам Ҳаракат атрофига бирлаштира олдик, деб айтольмайман. Ёшлар ба ташкилотни канчалик ўзининг ташкилоти сифатидаги ҳис килептими?

— Отамнинг ис жойи ўзгаргани туфайли ўқишимни Тахтакўпир туманинаги мактабда давом этилди. Мактаб тумандаги энг чекка — «Ўзбекистон» овул фуқаролар йигинидаги жойлашганди. Дириектор менга ҳамма альбоми чирил йигилган «А» синфда ўқишим мумкинларини айтиди. Етакчи бўлиш жуда мусбулиятли вазифа. Етакчи канчалик қобилиятли ва маҳоратли бўлса, ёшларга канчалик яқин бўлса, уларнинг Ҳаракатга бўлган ишончи шуначлики мусахабатида ҳам ташкилотни ташкилоти сиз кутган, лекин берилмай колган савол?

— Оилам ҳақида савол беришингизни кутгандим.

— Дунё ёшлари учун умумий муаммолар ҳам бор. Масалан, гиёхвандлик, қашондлик, одам саводси, ОИТС ва бошча эпидемиология касалларик. Бу муаммоларни бартарага этмасак, ўн-ун беш йилдан кейин улар қарашда турли вазифаларда ишлади. Шунга қарамай, улар билан бирлаштиришади. Факат ўзига ишончи камрок. Шундан сўнг мен синфора алоҳигина ўнда имкониятим келиб туғрилдиган. Иш излаб, катта даромад кетидан кўнглини ташкил этишади. Болалар билан яқиндан танишдим, кизиқишиларни ҳақида сурʼадим. Карабас, туппа-тузук йигитлар, бирни тарих, бошкаси математига қизиқади. Факат ўзига ишончи камрок. Шундан сўнг мен синфора алоҳигина ўнда имкониятим келиб туғрилдиган.

— Бу ташкилота ўз қизиқишиларни билибизми? кўрик-тандонида мактабада сардор, кейин институтда етакчи, ундан сўнг Қорақалпогистон Республикаси кенгаши ёшларнинг муаммолари билан шуғуллантири, уларни ечишида давлат ва нодавлат ташкилотларига кўмаклашти. Биз барча туманларда мактабимиз жамоати галиб бўлгач, бизни Ҳаракатнинг Нукус шаҳри кенгаши қошидаги сардорлар кенгашига таклиф килишиб олдик. Тез орада «Сиз тарихни биласизми?» кўрик-тандонида мактабада кеттишади. Гарнишни кўркиш кераклиги ҳақида

— Мен одам саводсига алоҳига тўхталашибим. Иш излаб, катта даромад кетидан кўнглини ташкил этишади. Болалар билан яқиндан танишдим, кизиқишиларни ҳақида сурʼадим. Карабас, туппа-тузук йигитлар, бирни тарих, бошкаси математига қизиқади. Факат ўзига ишончи камрок. Шундан сўнг мен синфора алоҳигина ўнда имкониятим келиб туғрилдиган.

— Бу ташкилота ўз қизиқишиларни билибизми? кўрик-тандонида мактабада сардор, кейин институтда етакчи, ундан сўнг Қорақалпогистон Республикаси кенгаши ёшларнинг муаммолари билан шуғуллантири, уларни ечишида давлат ва нодавлат ташкилотларига кўмаклашти. Биз барча туманларда мактабимиз жамоати галиб бўлгач, бизни Ҳаракатнинг Нукус шаҳри кенгаши қошидаги сардорлар кенгашига таклиф килишиб олдик. Тез орада «Сиз тарихни биласизми?» кўрик-тандонида мактабада кеттишади. Гарнишни кўркиш кераклиги ҳақида

бўлдик. Жамоамиз нафакат мактаб, туман ва республика миёсида ҳам танилди. Биласизми, ўша пайтда кишлек ёшларни олий таълим мусасасаларига кириш ушан шаҳарликларинг иккита кўнглини, кейин тегишли чора-тадбирлар белгиланиб, амалий ҳаракатлар кўрилди. «Камолот» ЁИХ ёшлар билан тўғридан-тўғри ишлайдиган ташкилот булгани боис, ёшларга таалуқли турли муммалар ечимини топишида четда тургани йўқ, албатта. Биз, асосан, тарғибот восита ташкилотнинг таъсирини яшатиб таалуқли турли муммаларни савод-хонлиги, тикувчилик, инглиз тилини ва бошқа тўғарлар фолијат кўрсатади. Албатта, ёшлар хаётига додур тураверсак, лоқайдан одамдан фарқимизни ўнлашиб. Бундан эса бошқа кучларни ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини излямиз. Охирги таалуқларидан бирда одам саводсига багишланди. Маданият ва санъат коллежлари ўкувчилари шу мавзууда ҳамкорликда сценарий ёзиб, у

ёки маҳаллий бўлишидан оғоҳлантирган. Бугунги глобалашув жараёнда дунёда содир бўлаётган ҳар хил номишини ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини яшатиб таалуқли турли муммаларни савод-хонлиги, тикувчилик, инглиз тилини ва бошқа тўғарлар фолијат кўрсатади. Албатта, ёшлар хаётига додур тураверсак, лоқайдан одамдан фарқимизни ўнлашиб. Бундан эса бошқа кучларни ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини излямиз. Охирги таалуқларидан бирда одам саводсига багишланди. Маданият ва санъат коллежлари ўкувчилари шу мавзууда ҳамкорликда сценарий ёзиб, у

оғоҳлантирган. Бугунги глобалашув жараёнда дунёда содир бўлаётган ҳар хил номишини ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини яшатиб таалуқли турли муммаларни савод-хонлиги, тикувчилик, инглиз тилини ва бошқа тўғарлар фолијат кўрсатади. Албатта, ёшлар хаётига додур тураверсак, лоқайдан одамдан фарқимизни ўнлашиб. Бундан эса бошқа кучларни ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини излямиз. Охирги таалуқларидан бирда одам саводсига багишланди. Маданият ва санъат коллежлари ўкувчилари шу мавзууда ҳамкорликда сценарий ёзиб, у

оғоҳлантирган. Бугунги глобалашув жараёнда дунёда содир бўлаётган ҳар хил номишини ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини яшатиб таалуқли турли муммаларни савод-хонлиги, тикувчилик, инглиз тилини ва бошқа тўғарлар фолијат кўрсатади. Албатта, ёшлар хаётига додур тураверсак, лоқайдан одамдан фарқимизни ўнлашиб. Бундан эса бошқа кучларни ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини излямиз. Охирги таалуқларидан бирда одам саводсига багишланди. Маданият ва санъат коллежлари ўкувчилари шу мавзууда ҳамкорликда сценарий ёзиб, у

оғоҳлантирган. Бугунги глобалашув жараёнда дунёда содир бўлаётган ҳар хил номишини ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини яшатиб таалуқли турли муммаларни савод-хонлиги, тикувчилик, инглиз тилини ва бошқа тўғарлар фолијат кўрсатади. Албатта, ёшлар хаётига додур тураверсак, лоқайдан одамдан фарқимизни ўнлашиб. Бундан эса бошқа кучларни ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини излямиз. Охирги таалуқларидан бирда одам саводсига багишланди. Маданият ва санъат коллежлари ўкувчилари шу мавзууда ҳамкорликда сценарий ёзиб, у

оғоҳлантирган. Бугунги глобалашув жараёнда дунёда содир бўлаётган ҳар хил номишини ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини яшатиб таалуқли турли муммаларни савод-хонлиги, тикувчилик, инглиз тилини ва бошқа тўғарлар фолијат кўрсатади. Албатта, ёшлар хаётига додур тураверсак, лоқайдан одамдан фарқимизни ўнлашиб. Бундан эса бошқа кучларни ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини излямиз. Охирги таалуқларидан бирда одам саводсига багишланди. Маданият ва санъат коллежлари ўкувчилари шу мавзууда ҳамкорликда сценарий ёзиб, у

оғоҳлантирган. Бугунги глобалашув жараёнда дунёда содир бўлаётган ҳар хил номишини ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини яшатиб таалуқли турли муммаларни савод-хонлиги, тикувчилик, инглиз тилини ва бошқа тўғарлар фолијат кўрсатади. Албатта, ёшлар хаётига додур тураверсак, лоқайдан одамдан фарқимизни ўнлашиб. Бундан эса бошқа кучларни ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини излямиз. Охирги таалуқларидан бирда одам саводсига багишланди. Маданият ва санъат коллежлари ўкувчилари шу мавзууда ҳамкорликда сценарий ёзиб, у

оғоҳлантирган. Бугунги глобалашув жараёнда дунёда содир бўлаётган ҳар хил номишини ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини яшатиб таалуқли турли муммаларни савод-хонлиги, тикувчилик, инглиз тилини ва бошқа тўғарлар фолијат кўрсатади. Албатта, ёшлар хаётига додур тураверсак, лоқайдан одамдан фарқимизни ўнлашиб. Бундан эса бошқа кучларни ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини излямиз. Охирги таалуқларидан бирда одам саводсига багишланди. Маданият ва санъат коллежлари ўкувчилари шу мавзууда ҳамкорликда сценарий ёзиб, у

оғоҳлантирган. Бугунги глобалашув жараёнда дунёда содир бўлаётган ҳар хил номишини ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини яшатиб таалуқли турли муммаларни савод-хонлиги, тикувчилик, инглиз тилини ва бошқа тўғарлар фолијат кўрсатади. Албатта, ёшлар хаётига додур тураверсак, лоқайдан одамдан фарқимизни ўнлашиб. Бундан эса бошқа кучларни ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини излямиз. Охирги таалуқларидан бирда одам саводсига багишланди. Маданият ва санъат коллежлари ўкувчилари шу мавзууда ҳамкорликда сценарий ёзиб, у

оғоҳлантирган. Бугунги глобалашув жараёнда дунёда содир бўлаётган ҳар хил номишини ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини яшатиб таалуқли турли муммаларни савод-хонлиги, тикувчилик, инглиз тилини ва бошқа тўғарлар фолијат кўрсатади. Албатта, ёшлар хаётига додур тураверсак, лоқайдан одамдан фарқимизни ўнлашиб. Бундан эса бошқа кучларни ишлайдиган ташкилотнинг таъсирини излямиз. Охирги таалуқларидан бирда одам саводсига багишланди. Маданият ва санъат коллежлари ўкувчилари шу мавзууда ҳамкорликда сценарий ёзиб, у

оғоҳлантирган. Бугунги глобалашув жараёнда дунёда содир бўлаётган ҳар хил номишини ишлайдиган ташкилотнинг т

БУНДА АЛПЛАР КАМОЛ ТОПАДИ

Сурхондарё азалдан кўкрак керган полвонлари, моҳир чавандозлари билан машҳур. Воҳа ҳақида сўз кетгандан барчанинг кўз олдига алпқомат ўғлонлар ва Барчинойга келбат берадиган сулув қизлар гавдаланади.

Бугун мамлакатимизда чинакам қулоч ёзаётган спорт бу замин фарзандлари қалбига ҳам тўла кириб борди. Авваллари фақат миллий кураш, кўпкари сингари спорт турлари бўйича кўпроқ машгул бўлган ёшлар айни пайтга келиб, спортнинг ўнлаб турлари бўйича профессионал тарзда шуғулланмоқда. Жаҳон ареналарига чикмоқда.

Хўш, бунга қайси омил замин яратди? Сурхон ёшларини янада олға чорлаган куч нима? Ҳеч иккимасдан айтамики, бу — Юртбушимиз рахнамолигида бутун мамлакат бўйлаб спортга, спортсевар болаларга қартилаётган юксак эътибор. Ҳа, болалар спорти — миллат келажаги омилларидан бирига айланди. Болалар спорти — мамлакат умиди, халқ кўз тиккан буюк мақсадларга йўл очаяпти.

МЕХР ИФОДАСИ — ИНШООТЛАР

«Болалар спорти обьектарини куриш ҳеч қачон тўхтамайди. Бу борадаги ишлар изчил давом эттирилади. Азиз болаларимиз камол топадиган бу мажмуналарни шундай чироили ва мустахкам этиб курайликки, бу биздан ўзига хос бир эсдалил, уларга меҳримизнинг ифодаси бўлсин».

Президентимиз Ислом Каримовнинг яқинда бўлиб ўтган Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси Ҳомийлик кенгашининг навбатдаги йиғилишида айтган бу сўзларини тинглаган ҳар бир юртдошимиз тўлқинлангани

рост. Негаки, эҳтимол, ҳар куни, камида кунора болалар спорти иншоотларига кўзимиз тушганда, ҳар биримизнинг кўнглимидан умидли ҳислар ўтган. Фарзандларимизнинг, ука-синнгилларимизнинг мана шундай замонавий, бир пайтлар биз учун орзу саналган, бугун ўша хаёлий истакларнинг ижобати бўлиб савлат тўкиб турган спорт комплекслари, стадионлар, теннис кортларига қараб кўзимиз яшнайди.

Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси маблағлари ҳисобидан 2003-2013 йилларда Сурхондарёда 115 та ана шундай иншоот қурилиб фойдаланишга топширилди. Шулардан 106 таси қишлоқ жойларда барпо этилиб, зарур спорт инвентарлари ва ускуналари билан жиҳозланганлиги эътиборга молик ҳодисадир. Ахир, бир пайтлар ўзимиз эмасмидик, спорт — фақат шаҳарликларнинг иши, ундан қишлоқ ёшларига нима наф, деган гапга чиппа-чин ишониб юрадиганлар? Бугун қишлоқларимиз кўргига кўрк кўшиб турган гўзал бинолардан бири албатта болалар спорти обьекти бўлади.

САЛОХИЯТЛИ МУРАББИЙЛАР

Сурхондарё вилоятида бугун 163365 нафар олти ёшдан ўн беш ёшгача бўлган болалар ва ўсмирлар спорт билан мунтазам шуғулланаётir. Улар орасида қизлар ҳам кўп. Шу ўринда дикқатингизни бир рақамга қаратсан.

2003 йилда бутун вилоят бўйича олиб қараганда, атиги 94 нафар қиз бадиий гимнастика билан шуғулланарди. Бир тарафдан, одамларнинг спортга бўлган муносабати, бошқа тарафдан шароитларнинг етарли эмаслиги боис қизлар спорт билан шуғулланиш имконига эга эмасди. Бугун вазият тамомила бошқача. Аввало, одамларда спорта бўлган муносабат ўзгарди. Қолаверса, зарур моддий техник база шаклланиб, шарт-шароитлар ҳам яхшиландики, бугунга келиб, Сурхон воҳасида тўрт мингга яқин қиз бадиий гимнастика билан мунтазам машғул. Умуман олганда эса, вилоятдаги мавжуд 115 та спорт иншоотида 68746 нафар ўғил-қиз спорт билан шуғулланяпти. Ушбу спорт иншоотларида 967 та спорт тўгараги фаолият кўрсатмоқда. Уларда бир кунда ўртача 28233 нафар ёш (шундан 9448 нафари қизлар) спорт билан мунтазам шуғулланиб келаётгани дикқатга сазовордир.

Спортчи болаларга 486 нафар мураббий (шундан 128 нафари аёл мураббий) сабоқ беради.

ЭРТАНИНГ УМИДЛАРИ

Жисмоний тарбия ва спортнинг иккита асосий фойдали жиҳати бор. Биринчиси, у билан шуғулланган одам соғлом ва бакувват, иродаси мустахкам бўлади. Иккинчиси, у ўз ортидан катта ғалабалар ва эл-юрга шодлик олиб келади.

Сурхондарёлик спортчи болалар эришаётган зафар-

лар ҳам анча салмоқли. Масалан, ўтган 2013 йил давомида 1311 нафар спортчи республика миқёсидаги мусобақаларда иштирок этиб, фахрли ўринларни кўлга киритди. Ҳалқаро мусобақаларда эса сурхондарёлик 97 нафар спортчи юртимиз шарифини муносаби химоя қилди. Улардан 47 нафари совриндор бўлди. Жумладан, ўн икки нафар таэквондочи ўғил-қиз Малайзиянинг Куала-Лумпур шаҳрида ўтказилган ҳалқаро турнирда иштирок этган эди. Ўн олти давлатдан 1150 нафар таэквондочи орасида сурхондарёлик спортчилар ҳам муносаби қатнаши. Улардан олти нафари совринли ўринларни кўлга киритгани қуонарлидир. Мазкур мусобақада жарқўронлик Моҳира Раимова ҳам қатнашиб, 3-ўринни кўлга киритган.

— Таэквондонинг WTF йўналиши бўйича тўрт йилдан бўён шуғулланиб келаман, — дейди Моҳира Раимова. — Ҳалқаро миқёсдаги мусобақада биринчи бор қатнашган бўлсан ҳам, кўп ҳаяжонланганим йўқ. Чунки устозларимиз ҳамиша ўз кумизга ишонишимиш кераклигини уқтирадилар.

Кураш бўйича ҳалқаро мусобақалар голиби Рустам Эргашевнинг айтишича, Жарқўрон туманида болаларни спортга жалб қилиш ва уларнинг мунтазам шуғулланиши учун барча шароитлар яратиб берилган.

— Болаларни спортга жалб этар эканмиз, уларнинг нафакат қизиқишиларига ҳам алоҳида ёндашамиз, — дейди Рустам Эргашев. — Боланинг иқтидорини қанча эрта аниқласак, бу унинг келажаги учун шунча муҳим ўрин тутади.

Шеробод туман болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг футбол мураббийи Равил Юсуповнинг таъқидлашича, чемпионларни тарбиялашда психологияни билиш жуда муҳим.

— Ўттиз олти йиллик таж-

рибамга таяниб айта оламанки, ҳузурингизга келган ёш спортчи учун сизнинг мураббийлик малакангиздан ҳам кўра, инсонийлигингиз кўпроқ аҳамиятга эга, — дейди Раивил Юсупов. — Сизнинг машғулотни тўғри ташкил этишингиз, аниқ ва фойдали кўрсатмаларингиздан ташқари, ишончингиз ҳам шогирдингизнинг келгусида етук спортчи бўлиб улғайишига хизмат қилишини унутманг, дейман ёш ҳамкасларимга.

Дарвоҷе, ўтган йили ушбу туманинг «Килкон» маҳалласида иккита сунъий қопламали мини футбол майдони қуриб фойдаланишга топширилди. Уларда энди маҳалла ёшлари истаган вақтда кўшини маҳалладан келадиган тенгдошлари билан ўртоқлик учрашувлари, мусобақалар ташкил этишадиган бўлди.

ФУТБОЛСЕВАРЛАР УЧУН ЯНГИЛИК

Ҳа, айтгандек, яна бир янгилик. 2014 йилда вилоядан 28 та янги сунъий қопламали футбол майдони барпо этилиши режалаштирилган. У амалга ошса, Сурхондарё ёшлари учун яна бир ажойиб имконият пайдо бўлади. Ахир, не-не футбол юлдузлари ҳам ўз вақтида маҳалла ва мактаб майдонларида тўл тегиб улғайишиганда. Бу хабардан, айниқса, севимли «Сурхон» жамоалари нинг Ўзбекистон чемпионати олий лигасида иштирок этишини анча соғиниб қолган вилоят спорт ихлосмандлари кўнглида ёруғ ниятлар пайдо бўлган бўлса, ажаб эмас. Уларнинг кўнглидан, бунёд этилажак янги футбол майдонларида вилоят футболининг ёртуғни умидлари бўй кўрсатиб қолар, деган умидбахш истак ўтишига шубҳа қилмаймиз.

**Наргиза РАҲМАТУЛЛАЕВА,
«Turkiston» мухбири**

НАВОЙ ИЗДОШЛАРИ

Тонгда ажаб бир ҳисдан қувониб ўйгондим. Шодлигимнинг боиси — бугун Навоий ҳақида ёзмоқни ният қилинган. Иши улуг шоир музейига саёҳат қилишидан бошлайман. Ҳаммаёқда мутафакир шоирнинг муборак исми акс-садо бериб турибди. Навоий метросидан чиқиб, бироз юргач, Навоий кўчасига қадам босалан. Улкан оқ қоғозга ўхшаб турган қишики майдондаги дараҳтлар қоп-қора сиёҳ билан кўйна имлода битилган Навоий байтларини ёдга солади.

Олтин тусга бўялган музей биносидан қалбимда илиқлик сезаман. Табиат билан ўйғунашиб кетган шоир руҳини хис қиласман. Музей қаршисида худди мени кутиб тургандай таассурот қолди-рувчи шоирнинг ҳайкалтарош тасаввуридаги ўйчан нигоҳлари (Навоий ҳайкали)га дуч келаман. Мусаввир табиат оплок қор билан шоир салласини оқ рангга бўяб ўйған, белини халқ хизматига сириб боялаган шоир устига ятагини кийиб, кўлда китоб билан тонг сайрига отланиб келаётгандай. Кўчадан

ўтиб-қайтаётган машиналарнинг шовкини шоир хаёлларига заррача халақит бермайди. Ҳаёлимдаги Навоий билан (ҳар бир қалбнинг ўз Навоийси бор) обидон саломлашгач, нақшинкор эшиклардан ичкарига йўл оламан. Мени истаси иссиқ бир аёл (бино ходимаси) қарши олади. Опа мақсадимни англагач, хурсанд қиёфада йўл бошларкан, мени Навоий таваллудига бағишлаб ўтказилаётган тадбирга таклиф қилди. Тадбир ўтказилаётган залга кириб, ўриндиң дикларни тўлдириб ўтирган ёшлар қато-

ридан жой оламан. Минбарда Навоий сиймоси ҳақида фахрланиб сўзлаётган университетда дарс берган ўқитувчим Ҳамидулла Болтабоев сўзларига дикқат қиласман. Домла ўз нутқи орқали талаబаларни Навоий ижодини ўрганишда фаол бўлишга қаҳиради. Навоий дунёсига фақат унинг туғилган кунида эмас, ҳар куни мурожаат қилиш лозимлигини таъкидлайди. Шу каби бошқа домлалар ҳам бирма-бир сўзга чиқишиади. Тадбир якунлангач, домлалар билан биргалиқда талабаларга қўшилиб музейга кўйилган экспонатлар билан танишишга ошиқамиз. Саёҳат давомида менга ҳамроҳлик қилаётган Тошкент архитектура ва курилиш институтининг иккинчи курс талабаси Мафтуна Назарова Навоий туфайли қалбида туғилган туйғуларини мен билан ўртоқлашмоқчи эканини билдиради. Мен унинг сўзластига жон деб кулоқ соламан. У бугунги ёшларнинг Навоийга муносабати ҳақида

тўлқинланиб гапирад экан, ўзини кувонтирган бир воқеани сўзлаб берди.

— Мен яқинда ёш бир хонанданинг Навоий ғазалини эстрада йўналишига солиб айтган қўшигини эшишиб қолдим, — дейди у. — Тенгдошимнинг ушбу экспериментга қўл урганини кўриб, жуда ҳам кувониб кетдим. Чунки у кўшиқни яхши куйлади ва бу билан мусиқа билимдидан бўлган Навоий ғазалини замонавий йўлда ҳам ижро қилиш мумкинлигини амалда синаб кўрди.

Мафтуна сухбати давомида Навоий байтларидан мисоллар келтириди. Унинг:

**Кўргали хуснунгни зору
мубтало бўлдим санга,
Не балолиғ кун эдиким,
ошно бўлдим санга?!**

каби сатрларни мароқ билан ўқиганини кўриб, кувончимга қувонч қўшилди. Навоийга муносаб издошлар етишиб келаётганидан кўнглим фахр ва ифтихорга тўлиб, уларни сиз билан ўртоқлашишга шошилдим.

**Насрулло ЭРГАШ,
«Turkiston» мухбири**

So'z gulshani

Kuchli davlatdan — kuchli fuqarolik jamiyatı sari

ИСТЕММОЛЧИЛАР МУРОЖААТИ ЭЪТИБОРДА

Баъзан шунаقا вазиятлар ҳам бўлиб туради. Кимдир буни оддий англашилмовчилик сифатида баҳоласа, яна бирор унга лоқайдлик оқибати деб қарайди. Тўғрисини айтганда, иккинчиси ҳақиқатга анча яқин. Бунга юртдошлари миздан тушаётган шикоят хатлари билан танишиши, уларни ўрганиши жараёнида янада кўпроқ амин бўляяпмиз.

Қашқадарё вилояти Косон туман истеъмолчилар хукуқларини ҳимоя қилиш жамиятига ўтган йил давомида юртдошларимиздан йигирмата мурожаат келиб тушди. Ариза ва шикоятлар тегишли тартибда ўрганилиб, истеъмолчилар фойдасига беш миллион сўмдан ортиқ етказилган зарарлар ундириб берилди. Сўзимиз қўруқ бўлиб қолмасин, мисолларга ўтайлик.

Косон тумани «Оқтеппа» маҳалла фуқаролар йигинида яшовчи Фофур Жумаев туман истеъмолчилар хукуқларини ҳимоя қилиш жамиятига ариза билан мурожаат қилиб, электр таъминоти корхонаси томонидан ноқонуний тарзда 500 минг сўм қарздорлик ҳисобланётганлиги тўғрисида билдиран.

Ушбу мурожаатни мутахассислар ўрганишганда, Ф.Жумаевга нисбатан ҳақиқатан ҳам 499842 сўм қарздорлик асоссиз тарзда ҳисобланганлиги аниқланди.

Масала шу холича қолгани йўқ, албатта. Ҳақиқат қарор топиб, қарз бекор қилинди.

Туманнинг «Нартибалианд» маҳалласида яшовчи фуқаро Давлат Холмуродовнинг мурожаатида келтирилган ҳолат ҳам

шунга ўхшаш. У ўз ариазасида «Косонтумангаз» филиали томонидан ноқонуний равишда газ тўловларидан қарзлар белгиланганлигини маълум қиласди.

Мурожаатни ўрганиш жараёнида туман газ идораси томонидан Давлат Холмуродовга 349647 сўм ортича қарздорлик ҳисобланганлиги маълум бўлди ва мазкур қарз-

сифатсиз маҳсулотлар сотилиши оқибатида истеъмолчига моддий зарар етказилаётганлигига доир мурожаатлар ҳам келиб тушмоқда.

Жумладан, туманнинг «Пахтазор» маҳалласида яшовчи фуқаро Бобир Баҳриев ўз мурожаатида Косон дехқон (озик-овқат) бозори худудида савдо килувчи Эркин Сатторовдан 340 минг сўмга сотиб олинган велосипед сотувчи олти ойга кафолат берган бўлса-да, ўн кунга ҳам бормасдан яроқсиз ҳолга келиб қолганлигини кўрсатади.

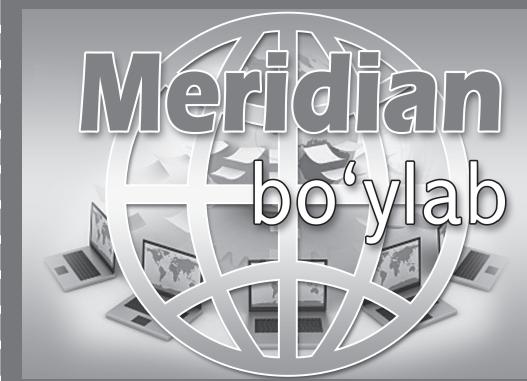
Мурожаат тегишли тартибда ўрганилиб, истеъмолчи Б.Баҳриевга велосипедни сотиб олиш учун тўланган 340 минг сўм ундириб берилиши таъминланди.

Хукуқини билган қоқилмайди, деб шунга айтсалар керак-да. Шу билан бирга ҳар бир инсон ўз бурчини ҳам тўғри англаши, унга риоя қилиши лозим. Истеъмолчиларга асоссиз қарзларни «юклаб» кетаётганлар, уларнинг ҳақини поймол этишга уринаётган кимсалар ҳам ўзларининг касб бурчларини тўғри англаганларида эди...

**Шавкат ЖУМАНОВ,
Косон туман
истеъмолчилар
хукуқларини ҳимоя
қилиш жамияти ижро
этувчи аппарати
раиси.
Шавкат КАРОМОВ,
«Turkiston» мухбири.**

дорликни истеъмолчи фойдасига бартараф этиш чоралари кўрилди.

Бундан ташқари, туман истеъмолчилар хукуқларини ҳимоя қилиш жамиятига савдо ва хизмат кўрсатиш соҳасидаги камчиликлар, хусусан,

Антиқа қарор

Франция пойтахти Парижда бир қанча ишламайдиган метро бекатлари жамоат жойларига айланиши мумкин.

Бундай таклифни шахар мэри лавозимига номзод бўлган Натали Костюшко-Моризе илгари сурди. Сиёсатчи аёлнинг асл касби архитектор бўлгани сабаб, шахар инфратузилмасига катта эътибор беради. Унинг фикрича, муомалада бўлмаган станциялардан ресторон, бассейн, театр ёки концерт зали сифатида фойдаланиш мумкин. Бу хатто туризм соҳасига ҳам сезиларни фойда келтиради. Айни пайтада шаҳарда ўн олтида метро бекати ишламайди. Улар иккинчи жаҳон уруши сабаб 1939 йилда ёпилган эди. Агар Костюшко-Моризе мэр лавозимига сайланадиган бўлса, метро бекатларида бошпанасизларни чиқариб юборади.

Қинғир ишнинг қийиғи

Саудия Арабистонининг Хайил шаҳрида яшовчи фуқаро қулогидан йигирма йил аввал беркитган шпаргалка (жавоблар ёзилган қоғоз) чиқариб олинди.

Исми ошкор этилмаётган бу шахснинг яширган қоғози умуман эсидан чиқиб кетган. Орадан йигирма йил утиб, қулоқ оғриғи билан шифокорга мурожаат қилган. Шифокор унинг қулогидан жавоблар ёзилган қоғозни чиқариб олган. Маълум бўлишича, у шпаргалкадан фойдаланмасдан ҳам имтихонларни муваффақиятли топширган. Саудия Арабистонида бу фуқаро қисмати «тайёрғайёр» ўқувчиларга тартибини бузишнинг аянчли оқибатига мисол қилиб кўрсатилмоқда.

«Ҳозирча ўқиб туришсин»

Ҳиндистонда нашр этилган саккизинчи синф дарслигида 59 та фактларга доир ва мингдан зиёд орфографик хатолар топилди.

Мисол сифатида улардан бирида 1945 йилда Япония атом бомбасини АҚШга ташлагани келтирилган. Аслида эса тескариси бўлган эди. Бу билан Гужарат штати таълим кенгаси томонидан нашр қилинган китоб муаллифлари ўз билимларининг қониқарсиз эканлигини билдириб қўйишиган. Хусусан, китобда Махатма Ганди ўлимининг санаси билан боғлиқ, Ҳиндистон тарихидаги шаҳарлар номи билан боғлиқ, ЮНЕСКО ва БМТ ҳамда карбонат ангидрид газининг номини нотўғри ёзиши билан боғлиқ бўлган кўпол хатоларни учратиш мумкин. Нашр учун масъуль бўлган кўмита раҳбари сўзларига кўра, китобларни қайта йигиб олишнинг илохи йўқ. Келажақда эса бундай хатоларга йўл кўймасликка ҳаракат қилинади.

Табиат инжиқликлари

Сўнгги кунларда Японияда бўлаётган қор бўрони натижасида ҳалок бўлганлар сони ўн уч нафарга етди.

Шунингдек, бўронлар натижасида иккимингда якин одам жабрланган. Токиода 27 сантиметр қалинликда қор ёғиб, қирқ беш йиллик рекорд янгиланди. Электр таъминоти Ибарақи, Фукусима ва Мияги префектураларида издан чиқиши натижасида иккимингга яқин хонадон чироқсиз қолди. Синоптиклар бўрон ҳали анча давом этишини башорат қилишибди.

**Интернет манбалари асосида
Жавоҳир ЗАРИФ ўғли тайёрлади**

КУТИЛГАНДАН ҲАМ ЗИЁДА

«Yosh kuch» журналининг янги сони нашрдан чиқди. Журнал бу сонда ўз муштарилигига янада қизиқроқ мақолаларни тақдим этди. Унда ўсмир-ёшларнинг бугунги кундаги муаммолари ва уларнинг ечимлари, интилишлари ва қизиқшилари, уларга яратилаётган имкониятлар ва уларнинг эришаётган муваффақиятлари билан танишишингиз мумкин. Халқимиз минг марта эшиштандан кўра, бир марта кўрган афзал, деб бежиз айтмаган. Шундай экан, келинг, журнални бир варактлаймиз.

Журналнинг учинчи саҳифасида «Ёшларга яна бир имконият» сарлавҳаси остида «Ийининг энг фаол журналисти» кўрик-танлови ҳақида батафсил маълумот берилган. Унда танловда иштирок этиш шартлари ва унинг тартиби билан танишиш мумкин.

«Тарбия» рукни остида ёзилган «Интернет, компьютер технологиялари ва уларнинг бола тарбия-

сидаги аҳамияти» мавзуидаги мақолада интернет тармоғининг яхши ва ёмон тарафлари, компьютер ўйинларининг аслида қандай мақсадларга хизмат қилишига атрофлича тўхталиб ўтилган. Мақолада бир қанча ҳаётини мисоллар ҳам келтирилган.

Журналнинг мазкур сонидан Республика Халқ таълими вазирлиги, Ўрта махсус касб-хунар таълим

маркази ва ЎзМТРК «O'zbekiston» телерадиоканали ҳамкорлигига ўтказилаётган «Ўйла, изла, топ!» интеллектуал ўйинининг саволжавоблари эълон қилиб борилмоқда. Эндиликда, муштарилилар ўз билимларини доимий чархлаб боришилари мумкин.

Шунингдек, «Абитуриент», «Шукрона», «Долзарб мавзу», «Инновация» рукнларида ҳам бир қанча қизиқарли, ранг-баранг мавзуларда мақолалар эълон қилинди. Буларнинг барчаси, ёшларимиз келгусида ўз йўлларини танлашлари, мақсадларини аниқ қўйишлари учун яхши кўмакчи бўлади.

**Жавоҳир КАРОМОТОВ,
«Turkiston» мухбири**

